

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی
معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح درس «بهداشت دانش آموزان و مدارس»

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: بهداشت دانش آموزان و مدارس		تعداد واحد: ۲ واحد نظری
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی		پیش نیاز درس: ندارد
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: بهداشت عمومی		شماره درس: ۱۷۵۵۱۹
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر طیبه رخشانی	مرتبه علمی: دانشیار	گروه آموزشی: بهداشت عمومی
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، کوی زهرا، دانشکده بهداشت - ایمیل: trakhshani@gmail.com - تلفن محل کار: ۳۷۲۵۱۰۰۱ داخلی ۳۰۹ - ساعات دسترسی به استاد: حضوری (در ساعات اداری)، مجازی (در ساعات غیراداری)		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی:	مرتبه علمی:	گروه آموزشی:
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، - ایمیل: - تلفن محل کار: داخلی - ساعات دسترسی به استاد:		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)
این درس به معرفی مفاهیم، اهداف، ضرورت اجرای برنامه های بهداشت مدارس و محورهای کلی فعالیت های آن، نقش مدرسه در زندگی خانوادگی و اجتماعی، رشد و تکامل در سنین مدرسه، نقش والدین، معلمان و مدرسه در رشد و تکامل دانش آموزان، ساختمان چشم و عیوب آن ها در سنین مختلف، ساختمان گوش و اختلالات شنوایی، سنجش بینایی و شنوایی، بهداشت دهان و دندان، نحوه معاینات دانش آموزان در مدارس برای تشخیص زودرس و بموقع بیماری ها و اختلالات، بهداشت محیط مدرسه و اقدامات لازم برای پیشگیری از سوانح و حوادث، نحوه انتقال بیماری های مهم (ایدز و ...)، چگونگی کنترل بیماری های واگیر در

مدارس و مقررات جداسازی و ایمن سازی، آموزش بهداشت در مدارس و اهمیت آن، کودکان نیازمند مراقبت ها خاص، مشکلات رفتاری، بهداشت روانی و مسائل نوجوانان در ایران و مشارکت دانش آموزان و معلمان در ارتقای سطح بهداشت مدارس می پردازد.

اهداف درس

هدف کلی:

آشنایی با شرایط خاص دانش آموزان و بهداشت مدارس، توانایی در انجام معاینات دانش آموزان، تشخیص زودرس و بموقع معایب و اختلالات جسمی و روانی آن ها با توجه به رشد و تکامل، تشخیص زودرس اختلالات بینایی و شنوایی

اهداف اختصاصی

اهداف شناختی

فراگیر باید بتواند:

- (۱) تعاریف، اهداف و فعالیت های کلی بهداشت مدارس را بیان کند.
- (۲) اهمیت و ضرورت اجرای برنامه های بهداشت مدارس را توضیح دهد.
- (۳) رشد و تکامل را تعریف کند و ضرورت شناخت جریان رشد و تکامل را شرح دهد.
- (۴) نقش والدین، مدرسه، معلمان، مراقبان بهداشت در رشد و تکامل دانش آموزان را بیان کند.
- (۵) اهمیت، حیطه ها و روش های آموزش بهداشت در مدارس را شرح دهد.
- (۶) وظایف قسمت های مختلف گوش (گوش خارجی، میانی و داخلی) را ذکر کند.
- (۷) عوامل ایجاد کننده اختلالات شنوایی و نحوه مراقبت از گوش ها را بیان کند.
- (۸) روش های اندازه گیری میزان شنوایی (تست نجوا، ادیومتری و ...) را توضیح دهد.
- (۹) بیماری های دهان و دندان، علائم و عوامل ایجاد پوسیدگی را بیان کند.
- (۱۰) انواع مختلف عیوب انکساری و بیماری های چشم، علائم و علل ایجاد کننده آن ها را شرح دهد.
- (۱۱) نحوه سنجش بینایی (تیزبینی) با استفاده از چارت E و موارد ارجاع به چشم پزشک را ذکر کند.
- (۱۲) روش های پیشگیری از بروز عوارض چشمی و حفظ سلامت چشم ها را توضیح دهد.
- (۱۳) مشکلات رفتاری شایع در دانش آموزان مدارس را بیان کند.
- (۱۴) ویژگی های بوفه بهداشتی در مدارس و مواد غذایی مجاز برای فروش در بوفه را شرح دهد.
- (۱۵) اقدامات بهداشت محیط و روش های پیشگیری از سوانح و حوادث در مدرسه را ذکر کند.
- (۱۶) معاینات غربالگری مورد نیاز برای تشخیص زودرس و بموقع بیماری ها و اختلالات دانش آموزان را توضیح دهد.
- (۱۷) بیماری های شایع در سنین مدرسه، روش های پیشگیری و مقررات جداسازی را بیان کند.
- (۱۸) اهمیت بهداشت روان در مدرسه و مسائل روانی در دانش آموزان را شرح دهد.
- (۱۹) نقش و مشارکت والدین و کارکنان مدرسه در ارتقای سلامت دانش آموزان و مدرسه را توضیح دهد.
- (۲۰) موارد نیازمند به مراقبت ویژه و ارجاع دانش آموزان را ذکر کند.
- (۲۱) برنامه ی ایمن سازی دانش آموزان را بیان کند.

اهداف مهارتی

فراگیر باید بتواند:

- (۱) معاینات غربالگری را برای دانش آموزان انجام دهد و نتایج ارزیابی را در شناسنامه سلامت ثبت کند.
- (۲) برای ارتقای سطح سلامت دانش آموزان و کارکنان مدرسه، برنامه های آموزش بهداشت را طراحی، اجرا و ارزشیابی نماید.
- (۳) وضعیت واکسیناسیون دانش آموزان را بررسی کند و در صورت نیاز آن ها را برای ادامه برنامه ی ایمن سازی به مراکز جامع

سلامت ارجاع دهد.

۴) دانش آموزانی که نیازمند مراقبت ویژه و یا ارجاع به پزشک، چشم پزشک، دندانپزشک، روانشناس و ... هستند، را به موقع شناسایی، ارجاع و پیگیری نماید.

۵) وضعیت بهداشت محیط مدرسه را بررسی کند و نواقص بهداشتی را تعیین و برای رفع آن ها اقدام نماید.

۶) موارد حادثه آفرین در مدرسه را شناسایی و برای رفع و پیشگیری از بروز حوادث و سوانح در دانش آموزان تلاش کند.

۷) دانش آموزان مبتلا به بیماری اعم از واگیر و یا غیرواگیر را شناسایی کند و برای جداسازی، درمان و پیشگیری از انتقال بیماری به سایرین اقدام کند.

اهداف نگرشی

فراگیر باید بتواند:

۱) نقش و اهمیت بهداشت مدارس در سلامت دانش آموزان را درک نماید.

۲) جایگاه و اهمیت آموزش بهداشت را در ارتقاء سلامت دانش آموزان و کارکنان مدرسه درک کند.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

در شرایط عادی ۷۰ درصد درس به صورت حضوری و ۳۰ درصد به صورت مجازی با استفاده از شیوه های الکترونیکی ارائه می شود (شامل ابزارهای تعاملی سامانه مدیریت یادگیری (نوید)، تکالیف و فعالیت های یادگیری، تالار گفتگو، کلاس مجازی برای رفع اشکال و ارتباطات تعاملی مستمر با اساتید). کلیه محتواها و منابع آموزشی، تکالیف و ... بر روی سیستم نوید ارائه می شود.

روش تدریس حضوری

سخنرانی تعاملی، بحث گروهی، ارائه کنفرانس های کلاسی توسط دانشجویان همراه با بازخورد و نقش هدایت گر استاد

روش تدریس الکترونیکی

شیوه های همزمان: ارائه کنفرانس به شیوه وبینار، شیوه های غیرهمزمان: به اشتراک گذاری محتواها و ارائه تکالیف یادگیری

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

- کتاب جامع بهداشت عمومی. دکتر حسین حاتمی و همکاران، انتشارات ارجمند، آخرین ویرایش
- بهداشت مدارس. دکتر علی رمضانخانی، انتشارات سبحان، آخرین ویرایش
- بهداشت مدارس. دکتر محمدرضا نوری، انتشارات واقفی، آخرین ویرایش

منابع آموزشی کمکی

- بهداشت مدارس و ارتقاء سلامت. دکتر فرخنده امین شکروی و همکاران، انتشارات سبحان، آخرین ویرایش
- آموزش سلامت و بهداشت در مدارس. اعظم سلیمانی، انتشارات سایه گستر، آخرین ویرایش
- راهنمای جامع کارآموزی در عرصه ی علوم بهداشتی. دکتر سید منصور کشفی و همکاران، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز، آخرین ویرایش
- بهداشت مدارس. پروش حلم سرشت و همکاران، انتشارات چهر، آخرین ویرایش

تجهیزات و امکانات آموزشی

- کلاس درس همراه با ارائه پاورپوینت، ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، فیلم ها و کلیپ های آموزشی، سامانه مدیریت یادگیری (نوید)

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجوی	نمره
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• تکالیف و فعالیت های یادگیری	۲
	• آزمون میان ترم	۶

۱۲	• آزمون پایان ترم	ارزشیابی پایانی (پایان دوره)
۲۰		جمع کل

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینیکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه بفرمایید.

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

گروه هدف: دانشجویان کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی		سال ورودی: مهر ۱۴۰۱		زمان ارائه درس: نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲			
روز	تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	استاد	مکان	روش ارائه / رسانه	
۱	شنبه	۱۴۰۳/۷/۷	۸-۱۰	کلیات بهداشت مدارس (مفهوم، اهداف، تاریخچه، جایگاه و اهمیت بهداشت مدارس)	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۲	شنبه	۱۴۰۳/۷/۱۴	۸-۱۰	نقش مدرسه در زندگی خانوادگی و اجتماعی	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۳	شنبه	۱۴۰۳/۷/۲۱	۸-۱۰	رشد و تکامل در سنین مدرسه (مفاهیم، انواع، نقش والدین، معلمان و ... در رشد و تکامل)	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۴	شنبه	۱۴۰۳/۷/۲۸	۸-۱۰	آموزش بهداشت در مدارس (اهمیت، محورهای کلی فعالیت ها، روش های آموزشی و ...)	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۵	شنبه	۱۴۰۳/۸/۵	۸-۱۰	ساختمان گوش و شنوایی سنجی (آناتومی و وظایف گوش، اختلالات شنوایی، مراقبتها و ...)	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۶	شنبه	۱۴۰۳/۸/۱۲	۸-۱۰	ساختمان چشم و سنجش بینایی (آناتومی و وظایف چشم، عیوب انکساری، بیماری ها و ...)	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۷	شنبه	۱۴۰۳/۸/۱۹	۸-۱۰	نحوه انجام معاینات غربالگری (وزن و قد، شنوایی و بینایی سنجی، ارزیابی پوست و مو و ...)	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۸	شنبه	۱۴۰۳/۸/۲۶	۸-۱۰	بیماری های واگیر در مدارس و چگونگی پیشگیری و کنترل آن (مقررات جداسازی و ...)	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۹	شنبه	۱۴۰۳/۹/۳	۸-۱۰	نحوه انتقال بیماری های مهم (بیماری ایدز، هپاتیت و ...)	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۱۰	شنبه	۱۴۰۳/۹/۱۰	۸-۱۰	آزمون میان ترم	دانشکده بهداشت	دانشکده بهداشت	حضوری
۱۱	شنبه	۱۴۰۳/۹/۱۷	۸-۱۰	بهداشت محیط مدرسه و اقدامات لازم برای پیشگیری از سوانح و حوادث	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۱۲	شنبه	۱۴۰۳/۹/۲۴	۸-۱۰	بهداشت روان در مدرسه و مسائل روانی در دانش آموزان (پرخاشگری، اضطراب و ...)	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۱۳	شنبه	۱۴۰۳/۱۰/۱	۸-۱۰	مشکلات رفتاری شایع در دانش آموزان (اختلال در خواب، فرار و هراس از مدرسه و ...)	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۱۴	شنبه	۱۴۰۳/۱۰/۸	۸-۱۰	نقش مشارکت والدین، معلمان، مراقبین بهداشتی و مدرسه در ارتقای سلامت دانش آموزان	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۱۵	شنبه	۱۴۰۳/۱۰/۱۵	۸-۱۰	بهداشت دهان و دندان (ساختمان و چارت دندان های شیری و دائمی، شاخص DMF و ...)	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۱۶	شنبه	۱۴۰۳/۱۰/۲۲	۸-۱۰	مراقبت های خاص و موارد نیازمند به ارجاع و پیگیری در معاینات غربالگری دانش آموزان	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری
۱۷	دوشنبه	۱۴۰۳/۱۱/۸	۸-۱۰	آزمون پایان ترم	دکتر طیبیه رخشانی	دانشکده بهداشت	حضوری